

Орієнтовний календарно-тематичне планування уроків мистецтва у 9 класі
(до підручника **О. Гайдамака, Н. Лемешева** «Мистецтво». 9 клас. – К. : Генеза, 2026)
(35 год, 1 год на тиждень)

Умовні позначення:

СММ – сприймання і аналіз - інтерпретація музичного мистецтва

СОМ – сприймання і аналіз - інтерпретація візуальних мистецтв

СКМ – сприймання і аналіз – інтерпретація кіномистецтва, відеофрагментів

ХТД – художньо-творча діяльність

РД: міркування та дослідження

П - поняття

МИСТЕЦЬКИЙ ОБРАЗ НАШОЇ ЕПОХИ

№	Дата	Зміст уроку	Примітки
1		ВСТУП Унікальність національного забарвлення українського візуального мистецтва. Особливий «український звук», що робить впізнаваною українську музику у світі. СОМ: Софія Київська. Сучасний вигляд та реконструкція, Ратуша у Бучачі, Хотинська фортеця, Палац Кирила Розумовського (екстер'єр, інтер'єр) у Батурині, Церква Св. Юра. Дрогобич, Церква собору Св. Архангела Михаїла в Ужку (Закарпатська обл.), Церква Собору Пресвятої Богородиці у Маткові (Львівська обл.); твори Івана Марчука, зразки косівської кераміки та петриківського розпису, мурали м. Києва. СММ: Alina Pash. «Світ» Go_A. «Vesnianka». DakhaBrakha. «Чом ти не прийшов». ONUKA. «Zavtra». Kalush Orchestra. «Shum». ХТД: створення візуального колажу «Українське обличчя кожного великого стилю» (зображення споруд, картин, декоративного мистецтва). РД: Мистецтво інтернаціональне чи національне?; Чи можна вважати, що мистецтво розвивається по колу, а не лише поступально? Дослідження «Сіма чудес України» ПРОЄКТ. Групова робота. Теми (на вибір): «Український стиль у моєму житті»; «Вишивка як код нації: від рушника до fashion-брендів», «Софія Київська – візу-альна хроніка тисячоліття», «Музика Карпат: як звучить гуцульська трембіта у 21 столітті», «Сучасні обличчя українського мистецтва: хто формує артсцену сьогодні» та ін. П: українська ідентичність, український стиль.	
РОЗДІЛ 1. Мистецтво 20 століття: нове бачення світу			
2		Враження як мова мистецтва Імпресіонізм - особливості, ідеї в сучасному світі. СОМ: Б. Морізо. Жюлі грає на скрипці, К. Моне. Враження. Схід сонця, П. О. Ренуар. Портрет актриси Жанни Самарі, К. Піссарро. Урожай, К. Моне серія «Копиці сіна», К. Піссарро. Острів Лакруа, Руан. Туман СКМ: відеофрагмент про техніку імпресіонізму. Обговорення «Чому здалеку краще?» ХТД: створення власного етюд у стилі імпресіонізму (акварель, гуаш). РД: вплив науки на мистецтво, роль кольору й світла, емоційний настрій у картинах	

		П: імпресіонізм, плерер, серійний живопис	
3		Враження як мова мистецтва Імпресіонізм у живописі, музиці, літературі, скульптурі, кіно. Пошук паралелей між музикою, живописом, поезією. СОМ: О. Мурашко. Дівчина в червоному капелюсі; П. О. Ренуар. Дівчинка розчісує волосся, Дівчина у шляпці з квітами, О. Роден. Мислитель, К. Клодель. Танець, СММ: К. Дебюссі. Місячне сяйво, Дівчина з волоссям кольору льону СКМ: Перегляд уривків французьких імпресіоністичних фільмів. Визначення рис імпресіонізму у кіно. Л. Делюк. Жінка нізвідки. ХТД: Створення «музичного портрета» у словах РД: Як відкриття Ньютона про світло вплинули на мистецтво? Чому імпресіоністи змінили ставлення до кольору й тіні? МІНІ-ПРОЄКТ. Групова робота. Підготовка мініпрезентації про твір імпресіонізму; створення подкасту П: музичний імпресіонізм, імпресіонізм у кіно	
4		Враження як мова мистецтва Імпресіонізм і постімпресіонізм у мистецтві. СОМ: П. Сіньяк. Сосна в Сен-Тропе, Ж. Сьорра. Недільна прогулянка на острові Гранд-Жатт, П. Гоген. Пейзаж з павичами, Коли весілля?, П. Сезанн. Натюрморт із драпіюванням, глечиком і фруктами, В. Ван Гог Соняшники; Чотири соняшники, що в'януть; Зоряна ніч СММ: М. Равель. Болеро. ХТД: створення «Зоряної ночі» у стилі іншого художника, презентації або подкасту, короткий діалог, який міг би відбуватися між двома жінками на картині Поля Гогена «Коли весілля?» РД: Чому пуантилізм вважають «науковим живописом»? Чи можна сказати, що постімпресіоністи повернули в мистецтво глибину, якої бракувало імпресіоністам? П: імпресія, пуантилізм (неоімпресіонізм), оптичне змішування, постімпресіонізм.	
5		Символ, стиль, краса Особливості символізму в живописі, скульптурі: ідеї, приховані смисли. Український символізм СОМ: О Редон «Око – повітряна куля», «Циклоп»; Е. Сонрель «Сирени»; М. Жук «Біле і чорне»; О. Мурашко «Благовіщення»; С. Зарицька «Родинне щастя» СММ: К. Дебюссі «Ноктюрн» (уривки), О. Олесь «Чари ночі» (у символістському ключі). ХТД: Створення символістичного автопортрета (малюнок, колаж, фото з елементами графіки) з письмовим поясненням вибраних символів. РД: Чому митці відмовилися від зображення зовнішнього світу на користь внутрішнього? Як символи допомагають передати емоції та ідеї, які не можна висловити прямо? «Символ як код часу»: дослідження значення одного символу (птах, троянда, вода, коло) у європейській та українській культурі ПРОЄКТ. Теми (на вибір): «Творчість українських і європейських символістів». Порівняння творів М. Жука та О.	

		Редона: які спільні й відмінні символи та ідеї? «Символізм у різних видах мистецтва». Символізм у музиці, живописі, літературі: пошук паралелей. П: символ, алегорія, міф, підсвідомість, синтез мистецтв	
6		Символ, стиль, краса Народження модерну та його характерні риси в архітектурі. Поєднання мистецтва та технологій. Український модерн. СОМ: А. Гауді. Будинок Міла, будинок Бальо, палац Ель-Капріччо, Парк Гуеля, Бесарабський ринок у Києві (проект – Г. Гай), Полтавський краєзнавчий музей імені В. Кричевського (арх. В. Кричевський), В. Городецький. Будинок з химерами ХТД: створення сторіборду, де будівля «розповідає» свою історію (можна у вигляді мінікоміксу). РД: як технологічні інновації безпосередньо впливають на розвиток мистецтва та які властивості матеріалів надали можливості створювати конструкції модерну? ПРОЄКТ. Обери місто / селище та досліди приклади архітектури в стилі модерн (будинки, фасади, елементи декору). П: «модерн», «ар-нуво», «юргендстиль», «сецесіон», «Тіффані», «Ліберті».	
7		Символ, стиль, краса Особливості живопису та графіки в стилі модерн. Художні риси та техніка письма. Алегоричні образи, символи, динаміка, рух та яскраві кольори. СОМ: Г. Клімт «Мати і дитина», «Життя і Смерть», «Поцілунок»), Ф. Кричевський. Триптих «Життя», А. Муха (афіші для Сари Бернар, цикл «Пори року»). А. ван де Вельде (плакат «Тропон»). ХТД: Створення дизайну афіші або елемента одягу чи дизайну керамічних кахлів у стилі модерн. Малювання алегоричного образу «Натхнення», «Мрія» тощо. РД: чому мистецтво модерну називають «візуальною поезією». У чому актуальність модерну в сучасному дизайні, моді, рекламі? П: «модерн», «літографія», «алегорія».	
8		Символ, стиль, краса Особливості декоративного мистецтва та моди в стилі модерн. Поєднання функціональності й витонченості. Вплив природи та східних мотивів на дизайн. Ювелірні вироби як витвір мистецтва. Виникнення та правила «високої моди» («від кутюр»). СОМ: Е. Галле (скляна лампа у вигляді гриба), Л. К. Тіффані (настільна лампа), В. Орта та Е. Валлен (дизайн меблів). Модні прикраси та вечірнє вбрання стилю модерн. ХТД: Створення ескізу елементів інтер'єру (фоторамки, обкладинки) або вітража в стилі модерн РД: чи може краса бути практичною?; чому кутюр'є наполягали на ручній роботі в епоху індустріалізації? Дослідження проблеми авторського права в моді. П: «декоративне мистецтво», «висока мода», «від кутюр», «Синдикат французької високої моди».	
9		Нові візуальні мистецтва	

		Фотомистецтво. Види фотографії. Роль фотографії у сучасному житті. СОМ: фото: Будівництво Ейфелевої вежі, 1888; Е. Еліот 100-річчя Ейфелевої вежі. Обід на вершині хмарочоса; Стовпи творіння; Бородянка; Евакуаційний потяг «Київ – Львів», Україна, 2022 СКМ: Історія фотографії: від загадки світла до цифрової ери ХТД: створення фото (завдання на вибір) РД: Чи може одне фото бути важливішим за сотню новин? Де проходить межа між редагуванням та обманом? П: фотомистецтво, художнє, документальне фото	
10		Нові візуальні мистецтва Історія виникнення кінематографа: від перших нерухомих фото до рухомих зображень. Розвиток німого кіно, особливості акторської гри, роль тапера та внесок українських винахідників і режисерів. СОМ: Афіші перших кінофільмів, кадри (реконструкція) з фільмів «Подорож на Місяць»; «Неймовірна подорож» (реж. Ж. Мельєс) СКМ: Перегляд фрагментів перших фільмів: «Прибуття потяга на вокзал Ла-Сьота», «Политий поливальник», «Подорож на Місяць» «Малюк» (фільм з Чарлі Чапліном). Віра Холодна. Неймовірна діва німого кіно. ХТД: Зйомка власного «німого кіно» або мінітеатралізація епізоду. Малювання афіші до вигаданого фільму або підібрати музичний супровід для фрагменту. РД: чи можна сьогодні здивувати глядача так, як це було в 1896 році, і яка різниця між документалізмом Люм'єрів та фантазією Мельєса. Визначення особливостей німого кіно та ролі тапера. МІНІ-ПРОЄКТ. Групова робота. Теми (на вибір): «Перші кінотеатри (кінозали). Чи були вони схожі на сучасні?» «Чому багато ранніх німих фільмів не збереглися до наших днів? Які фактори цьому сприяли?», «Яким чином поява кінематографа змінила життя людей на початку 20 століття? Як кіно вплинуло на дозвілля, культуру, освіту?» «Розвиток спецефектів у кіно від часів Жоржа Мельєса до сьогодення» П: «кінематограф», «кінетоскоп», «кінетограф», «сінематограф», «тапер», «німе кіно», «монтаж», «кінохроніка».	
11		Мистецтво бунту Модернізм як спільна назва для мистецтва ХХ століття, що відійшло від традицій. Течії авангардизму. Футуризм, що передає ритм епохи. СОМ: У. Боччоні, «Безперервність єдиних форм у просторі» та «Сміх»; К. Карра «Вершник»; Д. Бурлюк «В церкві» СММ: А. Онеггер. «Пасифік 231». СКМ: Е. Деслав. Марш машин ХТД: Створення візуального колажу або замальовки в стилі футуризму, що передає динаміку сучасного життя. Створення відеокліпу під музику Онеггера, що демонструє рух і технічний прогрес. РД: чи може «негарне» мистецтво бути цінним, чи був футуризм реакцією на технічний прогрес. ПРОЄКТ. (на вибір): Стислий відгук на футуристичну роботу – так, ніби вона щойно з'явилася в галереї; мініпрезентація на	

		тему: «Футуризм: рух, ритм, енергія» «Емоційний щоденник модерніста» П: «модернізм», «авангардизм», «футуризм».	
12		Мистецтво бунту (продовження) Розгляд авангардних течій абстракціонізму та кубізму. Внесок українських митців, таких як Олександр Архипенко та Соня Делоне, у розвиток цих напрямків. СОМ: В. Кандинський «Різнокольорове коло», П. Мондріан «Безпредметна композиція», «Бугі-вугі», К. Малевич «Чорний квадрат», П. Пікассо «Гітара», «Три музиканти», Ж. Брак «Музикант», скульптура О. Архипенка та роботи Соні Делоне. СММ: Д. Мійо. Маленька симфонія № 1 «Весняна», фрагмент СКМ: Покази Dolce & Gabbana (2017). Світ Соні Делоне. ХТД: Створення абстрактних композицій на теми музичних творів. Створення власної кубістичної скульптури з паперу або пластиліну. РД: чому художники початку ХХ століття відмовлялися від зображення «видимого світу»? порівняння абстракціонізму та кубізму; дослідження пам'ятника Тарасу Шевченку в Полтаві як прикладу кубізму. ПРОЄКТ. (на вибір): створення (фото, відео) риси абстракціонізму та кубізму в сучасному дизайні, графіці, рекламі, моді тощо. П: «абстракціонізм», «кубізм», «супрематизм», «неопластизм», «синтетичний кубізм».	
13		Мистецтво бунту (продовження) Виникнення та особливості експресіонізму як мистецького напрямку, що відображає глибокі емоції (тривогу, страх, гнів). Розуміння фовізму, де колір стає головним засобом вираження почуттів. СОМ: Е. Мунк «Крик»; А. Матісс «Танок». СММ: А. Шенберг. Місячний П'єро. № 5 «Вальс Шопена», № 19 «Серенада». СКМ: А. Шенберг. Місячний П'єро (фрагмент). «Кабінет доктора Калігарі» (трейлер до фільму) ХТД: Малюнок сильної емоції (страх, гнів), використовуючи прийоми експресіонізму. Створення фовістичної композиції без сюжету. РД: дослідження зв'язку експресіонізму та рок-музики. ПРОЄКТ. створення макета або мапи «Фовістичне місто» в стилі фовізм. П: «експресіонізм», «фовізм», «атональність».	
14		Мистецтво бунту (продовження) Сюрреалізм як бунт проти раціоналізму. Примітивізм — течія, що прагне до ширості та простоти, відмовляючись від академічних правил. СОМ: Р. Магріт «Терапевт»; С. Далі «Постійність пам'яті», «Лебеді, що відображаються в слонах»; Е.Андієвська Подорож: п'ятеро в човні, комахи і водяний слон; Наближення; А. Руссо, Н. Піросмані, М. Приймаченко. СММ: Д. Лігеті. Атмосфери. Джон Кейдж. 4'33" ХТД: Перетворення повсякденного об'єкта в сюрреалістичний. Малювання графічної композиції «Мій світ очима примітивіста» або створення цифрової ілюстрації на актуальну тему в стилі примітивізму.	

		РД: чи актуальний сюрреалізм сьогодні та де можна побачити його прояви в сучасному світі? чому художники-примітивісти свідомо відмовлялися від академічних правил? ПРОЄКТ. Інтерв'ю з художником/художницею сюрреалістом/сюрреалісткою чи примітивістом/примітивісткою. П: «сюрреалізм», «примітивізм».	
15		Мистецтво бунту (продовження) Дадаїзм – мистецтво протесту й провокації. Мистецтво, що вийшло за межі окремих об'єктів і перетворилося на простір або дію – інсталяції, перформанси, гепенінги, мистецькі акції тощо. СОМ: Марсель Дюшан «L.H.O.O.Q.», Фонтан; П. Пікассо «Bull's Head (асамбляж)», перформанс «У присутності художника» СКМ: проекти «Голос води», «The Weather Project», «The Floating Piers», флешмоби ХТД: Проект «Мистецтво як жест» (робота в парах або групах): створення концепції короткої мистецької акції або інсталяції, яка висловлює важливу ідею (тривогу, надію, пам'ять, протест або турботу про довкілля). П: інсталяція, перформанс, гепенінг, мистецька акція	
16		Узагальнення набутого досвіду. Перевір себе	
		РОЗДІЛ 2. У РИТМІ ЧАСУ: СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО	
17		Діалог часу: минуле як джерело нового Неостилі — повернення до стилів минулого з новим змістом. Поняття неокласицизму. Неоготика в архітектурі та її сучасне переосмислення. плив неостилів на моду, кіно та молодіжні субкультури. СОМ: Національний експоцентр України; Кабінет Міністрів України; К. Гілберт «Вежа РНС»; П. Пікассо «Три жінки біля джерела»; Дж. де Кіріко «Обличчя метафізики». Хмарочос «Триб'юн Тауер» (Чикаго); Собор Св. Патріка (Нью-Йорк). Постер «Wednesday», фото Siouxsie and the Banshees, готичні образи в дизайні СММ: П. Гіндеміт «Гармонія світу». Саундтрек «Wednesday», Siouxsie and the Banshees «The Passenger». СКМ: Відео: Костел Св. Миколая (Київ). ХТД: Створення саундтреку в стилі неокласицизму чи ескізу сучасного одягу з елементами істор. стилів або готичного образу музиканта РД: пошук ознак неокласицизму в архітектурі та живописі. Порівняння класицизму XVIII ст. та неокласицизму XX ст. як інструментів влади. Обговорення філософії «порядку» (неокласицизм) та «свободи» (неоготика) в сучасному житті. П: «неоготика», «неостилі», «неокласицизм»	
18		Діалог часу: минуле як джерело нового (продовження) Традиції та сучасність у графічному дизайні. Графічний дизайн та сучасні етнопроекти. Неофольклоризм як оновлення мистецтва через народні джерела. СОМ: К. Малевич «Селянин»; Т. Бойчук «Біля яблуні»; Г. Собачко-Шостак «Жар-птиця»; М. Білас «Гуцульське весілля»; Г. Нарбут «Українська абетка»; бренд «ДіаЕтно». СММ: М. Леонтович «Щедрик» (хор «Гомін», Нідерландський оркестр й хор.); ДахаБраха «Карпатський реп»	

		ХТД: Постер для соцмереж про бойчукізм/авангард; ПРОЄКТ «Бренд України» (мерч за мотивами Нарбута чи Собачко-Шостак); музичний джінгл для етнофестивалю. РД: порівняння «почерків» Малевича та Бойчука; аналіз шрифтів Нарбута; чи є неофольклоризм лише модою? П: неофольклоризм, декоративний та функціональний шрифти.	
19		Діалог часу: минуле як джерело нового (продовження) Постмодернізм: гра з класикою. Полістилістика та мистецтво реміксу в цифрову епоху. СОМ: В. Зарецький «Поцілунок», «Солдатка»; М. Куліковська «Святе сімейство»; А. Скотт «Собака в бризках води»; Р. Гонсалвес «Плавання на заході сонця»; А. Горська «Козак Мамай». СММ: А. Шнітке «Сюїта у старовинному стилі»; Є. Станкович «Симфоніета»; Cherry Poppin' Daddies «Kings of Swing»; ONUKA & NAONI «Megamix». ХТД: Цифровий ремікс (Мона Ліза з айфоном тощо); звуковий колажу BandLab; сучасна версія народної пісні (Folk 2.0). РД: минуле — тягар чи скарбниця ідей? поняття «високої» та «поп-культури». П: полістилістика, цитування	
20		Протест і свобода: народження сучасної культури Архітектурний модернізм: відмова від декору на користь функціональності. Музичний модернізм та пошуки нової звукової мови. СОМ: Л. Міс ван дер Роє (Павільйон у Барселоні, хмарочос у Чикаго); Держпром (Харків); ХНУ ім. Каразіна; Ле Корбюзьє («Вілла Савой», Житловий будинок у Марселі); Вальтер Гропіус (Баухауз); Ле Корбюзьє (Монастир Сент-Марі де ла Туретт). СММ: К. Штокгаузен «Gesang der Jünglinge» («Пісня юнаків»); М. Скорик «Джазові п'єси у народному стилі». СКМ: Відео «П'ять принципів архітектури Ле Корбюзьє». РД: як використання скла та бетону змінює вигляд міста? чи є архітектура «механізмом для життя»? ХТД (на вибір): створення макета будівлі в стилі модернізму з геометричних форм. Проект «Модернізм у моєму місті»: фотофіксація споруд без зайвого декору; створення інфографіки «Модернізм та екологія». П: модернізм, функціональність, конструктивізм, «Баухауз»	
21		Протест і свобода: народження сучасної культури (продовження) Дизайн — мистецтво створення предметного світу. Промисловий, графічний та ландшафтний дизайн. Дизайн як інструмент соціальних змін. Дизайн моди та вебдизайн. СОМ: П. Пікассо Стілець-скульптура; «The Proustian Chair»; «The Chair and Net»; Автомобіль Volkswagen Beetle («Жук»); Логотип М. Глейзер «I LOVE NY»; Ле Корбюзьє. Вілла Савой (інтер'єр); приклади ландшафтного дизайну. Еволюція моди (від корсетів до мініспідниць Мері Куант); сучасні колекції в стилі авангарду та мінімалізму; приклади вебдизайну (інтерфейси). РД: Аналіз ергономіки та функціональності речей. Обговорення: як одяг може бути формою протесту або вираженням екологічної позиції? Аналіз UX/UI дизайну: баланс «користі та краси» в	

		інтернеті. Дискусія про «темні патерни» та доступність інтерфейсів ХТД: створення ескізу унікального одягу, що відображає ідентичність. Проект: розробка ідеї зручного інтерфейсу додатка для школи. П: промисловий дизайн, графічний дизайн, дизайн середовища (інтер'єр), ландшафтний дизайн, дизайн моди, вебдизайн, інтерфейс (UI), досвід користувача (UX)	
22		Протест і свобода: народження сучасної культури (продовження) Від модернізму до постмодернізму. Попарт — мистецтво масового споживання. Комікс та реклама як високе мистецтво. СОМ: М. Дюшан «Колесо велосипеда»; Енді Воргол «Портрет королеви Єлизавети», «Чотири Мерілін», «Бляшанка супу Кемпбелл», пляшки «Кока-кола»; К. Ольденбург «Ложка з вишнею», «Бадмінтонний воланчик». Р. Ліхтенштейн «Дівчина в дзеркалі», «Поцілунок»; сучасний брендинг та дизайн пакування в стилі попарту. РД: «Що взагалі є мистецтвом?». Аналіз попарту як дзеркала культури споживання. ХТД (на вибір): 1. Створення попарт-портрета за власним фото (яскраві кольори, стилізація). 2. Перетворення побутового предмета (телефон, тубик пасти) на арт-об'єкт. 3. Створення TikTok-постера чи колажу із трендових символів сьогодення (емодзі, бренди). П: постмодернізм (еклектика, іронія), попарт	
23		Протест і свобода: народження сучасної культури (продовження) Рок-музика — голос свободи та протесту. Поп-музика: від видовища до світових меседжів. Симфо-рок та музичні експерименти постмодерну. СММ: Queen. Bohemian Rhapsody, Pink Floyd. Another Brick In The Wall, Michael Jackson. Smooth Criminal; Earth Song, MOTANKA. Ой ти моя земле, Воплі Відоплясова. Країна Мрій, The Rock Symphony Orchestra, Музика і вірші О. Первової-Рошки. «Бо щастя – це...», Imagine Dragons «Believer». ДІЙ! МРІЙ! (український текст С. Малько) СКМ: Відеокліп як короткометражний фільм із візуальними ефектами та хореографією. РД: рокмузика як інструмент боротьби проти систем та несправедливості; аналіз ролі сучасних зірок у формуванні думок молоді. Дискусія: чи є поп-музика лише розвагою, чи вона піднімає важливі соціальні питання? ХТД (на вибір): 1. Написання «Маніфесту» нового музичного жанру. 2. Створення мудборду або обкладинки для вигаданого музичного альбому. 3. Створення добірки треків, що допомагають у стресових ситуаціях. П: Ознаки рок-музики: електрогітари, драйв, енергійна подача, симфо-рок.	
24		Протест і свобода: народження сучасної культури (продовження) Постмодернізм в архітектурі, хай-тек та концептуальне мистецтво.	

		СОМ: Готель «Zaandam»; Хмарочос AT&T Building; The Portland Building; Майдан Незалежності у Києві; ТРЦ «Афіна» в Одесі; стиль хай-тек (бізнес-центри); Крісто і Жанн-Клод (упаковування будівель); Бенксі «Дівчинка з повітряною кулькою». СММ: Scott Bradlee's Postmodern Jukebox – «Greep (Vintage Postmodern Style)» РД: Принцип «Менше — це нудно» Р. Вентурі; чи ідея важливіша за форму в концептуалізмі? ХТД: Архітектурний колаж «Постмодерний квартал» або маніфест нового музичного жанру. П: постмодернізм (пастиш), хай-тек, концептуалізм.	
25		Мистецтво розповіді: створення світів Театр ХХ століття: пошук сенсів. Театр абсурду та епічний театр. Театральні експерименти ХХІ століття: технології та імерсивність. Соціальний та документальний театр. СОМ: Театральні афіші та сценографія до п'єс С. Беккета та Б. Брехта. Сценографія вистави «За хвилину до Різдва» (кібермайданчик) СКМ: Відеофрагменти вистав: С. Беккет «В очікуванні Годо»; Б. Брехт «Кавказьке крейдове коло». Приклади відеомапінгу в театральному просторі; використання AR (доповненої реальності) та VR у виставах. Фрагменти імерсивних вистав («Марко Лукич» за М. Кропивницьким); соціальні та документальні вистави («Не плач, мій доме», «Без страху»). РД: Чи може вистава бути актуальною без чіткого сюжету?; аналіз «ефекту відчуження» Б. Брехта як способу спонукати глядача до роздумів. Як зміна простору сцени впливає на емоції глядача?; ризики перетворення театру на суцільне техношоу. Чому документальний театр використовує реальні історії та документи замість вигаданих сюжетів?; роль глядача як «співавтора» в імерсивному театрі. ХТД: Створення концепції «Театру твого дня» (сценарій на основі буденної ситуації). Проект: розробка ідеї імерсійної вистави за класичним твором АБО створення плану документальної вистави на актуальну тему. П: театр абсурду, епічний театр, імерсивний театр, документальний театр, соціальний театр, «ефект відчуження», відеомапінг, 3D-голограми, кібермайданчик,	
26		Мистецтво розповіді: створення світів (продовження) Мова кіно: монтаж, плани та ракурси як інструменти емоцій. Магія спецефектів у сучасному кіно: від гриму до цифрових світів. СОМ: робота «невидимих» майстрів: грим (пластичний, віковий), костюми як символ епохи, декорації (від реальних замків до комп'ютерної графіки). СКМ: аналіз планів (загальний, середній, великий); поняття ракурсу та фокусної точки; монтаж як спосіб поєднання окремих кадрів у цілісну історію. Приклади технологій: хромакей (green screen), Motion Capture (захоплення руху), цифрові алгоритми омолодження акторів, аніматроніка.	

		РД: чому монтаж називають «серцем кіно»? як ракурс (зверху вниз чи навпаки) змінює сприйняття характеру героя? чи можуть технології повністю замінити живих акторів і щирі емоції? ХТД: створення «Моеї кінорецензії»: опис улюбленого твору через призму використаних планів та ракурсів. 2. Ескіз костюма персонажа, що розкриває його історію. Проект «Команда мрії»: розробка концепції сцени (жанр, ролі гримера, художника, декоратора). П: монтаж, ракурс, плани кінозйомки, хромакей, аніматроніка, Motion Capture, CGI-графіка.	
27		Мистецтво розповіді: створення світів (продовження) Звук у кіно: від тапера до цифрових аудіосистем. Музика як «емоційний підсилювач». Професія саунд-дизайнера. Класика на екрані та в анімації. СКМ: Фрагменти - В. А. Моцарт. Опера «Чарівна флейта». Пісенька Папагено. Екранізація І. Бергмана; «За двома зайцями». Пісня Голохвастова; Арія Діви Плавалагуни з к/ф «П'ятий елемент»; Волт Дісней. М/ф «Фантазія» (1940) СММ: (на вибір). Дж. Вільямс. Марш імперії (к/ф «Зоряні війни»), Г. Циммер. (к/ф «Дюна»). Е. Morricone. С. Maï. «Професіонал» Н. Рота. (к/ф «Хрещений батько»), І. Поклад. (м/ф «Як козаки у хокей грали»). РД: Обговорення: як музика допомагає «відчути» настрій сцени? Різниця між шумовим оформленням та закадровою музикою. Як створюються неіснуючі в природі звуки (ревіння динозаврів, шум світлового меча)? Чому музика в кіно іноді говорить більше, ніж слова? ХТД (на вибір): 1. «Звук для кадру»: створення аудіосупроводу до відео (шуми, ритми, інтонації). 2. Експеримент: підбір музики до відеофрагмента, що кардинально змінює його настрій. П: звуковий монтаж, аудіопростір, Dolby Atmos. Саунд-дизайнер, музичний образ.	
28		Мистецтво розповіді: створення світів (продовження) Реклама як вид мистецтва: від плакатів Тулуз-Лотрека до цифрових медіа. Відеореклами та соціальні проекти. Професії в рекламній індустрії. СОМ: рекламні афіші Анрі де Тулуз-Лотрека; серія «Ads» Енді Воргола. Колір, шрифт та композиція як мова реклами. СКМ: Креативні ролики брендів (Dior, Samsung, Coca-Cola), що використовують цитування класичного мистецтва (Далі, Мунк, Мікеланджело). Соціальна реклама (UAnimals, Be Brave Like Ukraine). РД: скільки рекламних повідомлень людина бачить щодня? Чому якісна реклама вважається твором мистецтва? ХТД (на вибір): Малювання соціального плаката на важливу тему (екологія, підтримка). Проект: «Рекламний стартап» розробка концепції мінікампанії (слоган, візуал). П: брендинг, візуальна мова реклами, «правило трьох секунд». соціальна реклама, копірайтер, артдиректор.	
29		Ілюзія та рух: як технології оживляють мистецтво	

		Кінетичне мистецтво: від мобілів Александра Колдера до звукових машин Жана Тенглі. Оп-арт — мистецтво оптичних ілюзій. Взаємодія з оком глядача. СОМ: Рухомі мобілі А. Колдера; абстрактні об'єкти Н. Габо; кінетична скульптура Е. Хоу; «Червона сфера» Хуліо. Ле Парка. Кінетична скульптура в музеї BMW (714 металевих сфер). Твори В. Вазарелі, Б. Райлі. Використання оп-арту в сучасній моді та дизайні. СММ: Жан Тенглі «Чотири музичні машини». РД: Обговорення: чи може рух бути «четвертим виміром» у мистецтві? чи етично використовувати оп-арт у дизайні пішохідних переходів для дезорієнтації водіїв? ХТД: створення мобіля: конструювання власного об'єкта з дроту та кольорового паперу. Проекти: 1. «Оп-арт і реклама»: створення плаката-реклами, що використовує оптичну ілюзію для привернення уваги. 2. «VR-світ» розробка ідеї імерсивного простору в стилі оп-арту. П: кінетичне мистецтво, оп-арт (optical art).	
30		Ілюзія та рух: як технології оживляють мистецтво (продовження) Медіамистецтво: синтез візуального, звукового та цифрового. Форми медіамистецтва та медіаграмотність у цифровому світі. СОМ: Творчість Рефіка Анадолу (проект «Winds of Boston», «Living Architecture»); проекти Machine Hallucinations. Мультимедійні шоу «Van Gogh Alive» та «Monet Experience». Інтерактивні інсталяції teamLab (Borderless); VR-проекти та голографічні перформанси. Анімація «Народний піксель-арт» (Юліана Алімова). СММ: Саунд-арт: Алекс Зіменко (звукові арт-перформанси); композиції, створені за допомогою штучного інтелекту (AIVA). СКМ: Відеоарт та медіаперформанси. РД: чи є медіамистецтво іграшкою, чи інструментом самопізнання? вплив AI на авторство та творчий процес; ризики цифрового простору; як розвивати критичне мислення в епоху нейромереж? ХТД: Створення «ожилого» зображення за допомогою цифрових додатків Проект «Моє медіаполотно»: створення ідеї інтерактивної презентації або відеоколажу (30 сек.). П: медіамистецтво, саунд-арт, штучний інтелект у мистецтві. Відеоарт, нет-арт, VR- та AR-арт, медіаперформанс, цифрова анімація.	
31		Ілюзія та рух: як технології оживляють мистецтво (продов-ження) Архітектура як «інтерфейс для життя». UX-дизайн міського простору. Деконструктивізм в архітектурі. Екологічна архітектура та людиноцентричний дизайн СОМ: Хмарочос «The Gherkin» (Лондон); енергоощадний будинок «Геліотроп» (Німеччина). Р. Колгас (хмарочос у Пекіні), Д. Лібескінд (Музей мистецтв у Денвері), Ф. Гері (Концертний зал Волта Діснея). «Зелена» архітектура: Стефано Боері (Vertical Forest у Мілані); споруди З. Хадід (параметрична архітектура). Дизайн освітнього простору: SuperHub Meerhoven.	

		РД: Обговорення міста як мобільного додатка: кнопки, шрифти та іконки в архітектурі. Вплив «гострих кутів» та «ламаних ліній» на емоційний стан людини. Концепція «живого фасаду». ХТД (на вибір): «Хакерство простору»: розробка трьох ідей для трансформації шкільного класу (UX-дизайн). Створення мудборду «Мій простір сили». Проект «Архітектор майбутнього (AI Edition)»: створення концепту будівлі за допомогою ШІ-генераторів або фломастерів. П: деконструктивізм, енергоощадна архітектура, UX-місто, параметрична архітектура, людиноцентричний дизайн, біоніка.	
32		Голос нації: ідентичність і спадщина Культурна спадщина як код нації. Роль ЮНЕСКО у збереженні пам'яток. Музеї — портали в інші епохи. Шедеври, що змінили світ. Цифрові технології на службі культури. Музейні професії. СОМ: Об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні. Шедеври у музеях світу. ХТД (на вибір): Створення «паспорта шедевра» з цікавими фактами про обраний об'єкт. Малювання плаката «Збережемо культуру - збережемо націю». Проект «Музей у смартфоні»: розробка ідеї віртуальної виставки для соцмереж РД: чому мистецька спадщина - це не «мертве» минуле, а фундамент для майбутнього? чи може цифрова копія повністю замінити оригінал? П: культурна спадщина (матеріальна та нематеріальна), ЮНЕСКО, пам'ятка, музейна експозиція, артефакт, шедевр, віртуальний музей, 3D-реконструкція, реставрація.	
33		Голос нації: ідентичність і спадщина (продовження) Українські митці у світовому контексті. Мистецтво як засіб культурної дипломатії. Музика та кіно — універсальні мови нації. Від класики до сучасних перемог. СОМ: Творчість К. Малевича, О. Екстер, О. Архипенка, Лео Мола (Леоніда Молодожанина), що стали культурними маркерами української присутності у світі. Живопис І. Марчука, К. Білокур та інших митців. СММ: М. Леонтович «Щедрик»; симфонії та балети Є. Станковича. Сучасні переможці та амбасадори: Руслана, Jamala, Kalush Orchestra, ONUKA, ДахаБраха. СКМ: шедеври українського кіно: «Земля» О. Довженка, «Тіні забутих предків» С. Параджанова. РД: чи достатньо світ знає про Україну через її мистецтво? роль митців як «голосів гідності» в умовах війни. ХТД (на вибір): створення карти-схеми «Марка культурного впливу»: митці, яких знає світ; розробка концепції рекламної кампанії про Україну для міжнародної аудиторії. Проект «Цифрові амбасадори культури»: розробка ідеї просування українського мистецтва в TikTok чи Instagram. П: культурна дипломатія, ідентичність.	
34		Узагальнення: Мистецький образ нашої епохи. Підсумковий урок-панорама РД: Підбиття підсумків: як сучасне мистецтво відображає ритм нашого часу? Обговорення: які елементи української культури надихають вас найбільше?	

		<i>ХТД:</i> Презентація творчих проєктів, створених протягом семестру (мерч, плейлисти, архітектурні колажі тощо).	
--	--	---	--